267-1/2022

MAGYAR ORVOSI KAMARA

ORSZÁGOS FELÜGYELŐBIZOTTSÁG
Dr. Balatincz Péter
Elnök

Az Országos Felügyelőbizottságának beszámolója

Az Országos Felügyelőbizottság (továbbiakban OFB) jelen tagokkal 2019. november 30-án megtartott tisztújító Országos Küldöttgyűlése óta dolgozik. 2019. december 12-én tartotta alakuló ülését, melyen elfogadta saját működési szabályzatát. 2020. február 7-én, a SaRS-Cov-2 járvány kitörése előtt, még személyesen tudott ülést tartani, melyen ügyrendet fogadott el, amelyet azonban a járvány kitörése felülírt. Ezt követően a 2020-as évben csak szeptember elején tudott ismét személyesen összeülni.

Mivel a 2019-es választáson a Felügyelő bizottság tagjai egy személyt leszámítva teljes egészében kicserélődtek, ezért a 2020-as évben a szervezet belső állapotának átvilágítását kezdtük el, hogy tisztában láthassuk annak működőképességét, működésének hatékonyságát.

Választások:

2019-es év a Kamara tisztújításáról szólt. A területi szervezeteknél lezajlott választásokkal kapcsolatban szerzett felügyelőbizottsági tapasztalatokról a 2019-es Országos Küldöttgyűlésen már elődöm, Dr. Gyenes Géza beszámolt. Az országos szervezetek tisztújítása eredményesen és érvényesen megtörtént, habár az előző OFB által átnézett TESZ jegyzőkönyvek tanúsága szerint több területi szervezetnél is fordultak elő nem az Alapszabályban foglalt választási eljárásnak megfelelő lebonyolítások, vagy ennek ténye nem volt megállapítható a jegyzőkönyvből. Az előző felügyelőbizottság csak egyetlen – a budapesti területi szervezetnél lezajlott választásokkal kapcsolatban - zajló vizsgálatot adott át számunkra, amely az EMMI, mint felügyeleti szerv döntésével zárult, melyben a BTESZ választási eredményét helyben hagyta.

Vizsgálatok:

A Felügyelőbizottság 2020, 2021-ben **bejelentés alapján** az alábbi ügyekkel foglalkozott:

- A Budapesti Orvosbálra történt jegyforgalmazás ügyével - NAV-tól kért állásfoglalás kérésével zárult.

- A Fejér megyei TESZ etikai eljárásainak elhúzódásáról kapott panasszal. – A tisztújító választásokat követően az újonnan felállt etikai bizottság által az ügyek lezárásra kerültek.
- DTESZ tagdíj befizetéseinek elmaradásával – DTESZ saját nyilvántartásának megújításával a helyzetet megnyugtatóan rendezte.

Saját döntésünk alapján:

- A budakeszi Erdő utcai ingatlan helyzetével – A telek tulajdonjoga adás-vételi szerződéssel az új OFB hivatalba lépésekor már megtörtént. Az új tulajdonosok egyetlen egyszeri bejárásra nyújtottak lehetőséget, mely során semmilyen szakszerű felmérést végezni nem lehetett. Az ingatlan nem a MOK, hanem a MOK-hoz kötődő Kft-k (DCM Kft, majd a Szondi 100 Kft) tulajdonában volt, mely cégek gazdálkodását vizsgálni az OFB nem volt jogosult.
- MOK Komplex Kft-t hasonló okok miatt nem volt jogosult az OFB vizsgálni.

  (Végül mind az ingatlan, mind a MOK Komplex Kft. tulajdoni hányada eladásra került. Az OFB a jogi csoport felé felvetette annak lehetőségét, hogy kerüljön szabályozásra az egyes jogi személyiséggel rendelkező szervezetek által a jövőben esetlegesen alapítani kívánt cégbe történő MOK vagyon kivitele. Az OFB szeretne rá világítani, hogy a tagok által befizetett tagdíj kamarai céltól eltérő felhasználásáról kizárólag az OKGY dönthet. (Alapszabály 18./ pont))

- Fejér megyei Területi Szervezet gárdonyi „továbbképzési központ" helyzetével. – A Fejér megyeiek nem rendelkeznek saját irodahelységgel, csupán a székesfehérvári Volán telepén található irodaházban bérelnek irodát, melyet a gyors személyes látogatáskor nem sikerült megtalálni. Saját területi szervezeti döntésük alapján Gárdony Névtelen (vagy Vasút) utca 100. szám alatt 8 két ágyas szobával, előadó teremmel és hozzátartozó telekkel rendelkező továbbképzési központot hoztak létre. Az OFB kötelezte a Fejér megyei Területi Szervezetet, hogy ezt minden tagja számára elérhető formában saját honlapján hirdesse. Ez megtörtént.

  Az OFB nem tartja szerencsésnek, hogy az etikai ügyeket sem az irodában tárgyalják, hanem a belváros egyik magán rendelőjének hátsó helyiségeiben és az irattárolás is itt történik. Felkértük a TESZ-t, hogy egy minden funkciót egyesítő jól megtalálható irodahelységet béreljenek, ám a mai napig ez nem történt meg.
- A DTESZ ügyével kapcsolatban felmerült a tagdíj hátralékok rendezési eljárásának egyszerűsítése, de ennek jelenleg jogszabályi akadálya van. Az Általános Közigazgatási Rendtartásról (ÁKR) szóló törvény szerinti egyszerűsített eljárási forma a MOK számára jogszabályilag nem engedélyezett.

  Az OFB jelezte, hogy a jelenlegi tagdíjszabályzat nem kellően részletes. A Tagdíjszabályzat nem rendelkezik a tagdíj hátralék miatt megszűnt tagsági viszony helyreállításával kapcsolatban. A szabályzatból nem olvasható ki, hogy az ilyen módon megszűnő tagság esetén a meg nem fizetett tagdíj milyen módon marad nyilvántartva, azt milyen eljárási díjak, esetleg kamatok terhelik, valamint a tagsági viszonyt ilyen módon véglegesen megszűntetni kívánók számára ez mivel jár.

Az OFB 2021 februárjában javasolta, hogy ÁKR szerint lefolytatandó eljárásokról a területi szervezetek részére egy a törvény alapján készült algoritmus készüljön.

- A Tagi Szolgáltatási Szabályzatot áttekintve az OFB javaslatot fogalmazott meg a tekintetben, hogy a szabályzat mellékletében felsorolt szolgáltatások támogatási mértékét legalább százalékosan határozzuk meg. Így nem fordulhat elő olyan helyzet, hogy esetlegesen egy igénylés is elviheti a teljes keretösszeget. Habár ilyen esettel nem találkoztunk, de elvileg ez jelenleg lehetséges. A TESZT a legutóbbi Tagi szolgáltatási szabályzat változtatásakor ezt nem tartotta szükségesnek.

- Az OFB 2020. áprilisában a hatályos jogi környezetnek megfelelő útmutatót adott ki a Kamara szerveinek elektronikus ülésezésének kialakításával kapcsolatban. A MOK Elnöksége a benne foglaltakat figyelembe véve alkotta meg az erre vonatkozó belső szabályozást.

- Az OFB Dr. Pócs Alfréd ügyében élve az Egészségügyben működő kamarákról szóló törvényben és a MOK Alapszabályában biztosított jogánál fogva a Heves Megyei Területi szervezetnél kezdeményezte az elnöki posztról történő visszahívást. A területi szervezet közgyűlése végül nem ebben az eljárási formában ugyan, de a leváltás mellett döntött.

Az általános működésről:

Országos szervezet:

A MOK összesített költségvetése 2019-ben 1 414 602 200 forintos tervezett bevétel mellett 1 390 322 130 Ft kiadással számolt, ami 24 280 070 forintos pluszt maradványt jelentett. A tervezett költségvetést a bevételi oldalon 75 millió forinttal meg tudta haladni, míg kiadási oldalon 56 millió forinttal a tervezett alatt maradt így a közös tagdíj számlán az előző évhez képest 131 millió forinttal maradt több.

2020-as költségvetési terv 156 millió forintos plusszal tervezett. A bevételek ugyan a tervhez képest 61 millió forintos elmaradással teljesültek, de a COVID-19 járvány miatt beszűkült, takarékos működés miatt a kiadások is 30 millió forinttal maradtak el a tervezethez képest, így végül a kamara összes pénzkészlete további 126 millió forinttal emelkedett.

A tagdíj befizetéseket áttekintve 2019 és 2020 december 31-én átlagban 3000 fő volt tagdíj fizetési elmaradásban, ami 30-37 milliós hiányként jelentkezett, ugyanakkor mind a két év végén 9110 fő előre fizetett, ami 36-48 milliós pluszba fordította a tagdíjból származó bevételt.

A COVID-19 járvány a területi szervezetek működését is korlátozta, így a tagi szolgáltatási kvótát nem mindenki tudta felhasználni a területén. Összességében 31 millió forint lett a 2021-es évre pluszban áthozva.

A költségvetés vizsgálatából elmondható, hogy a vizsgált 2 évben a Kamara a rábízott pénzeszközökkel a kereteken belül maradva gazdálkodott.

Az Országos Elnökség a 2019-es évben összesen 16 ülést tartott, amely az Alapszabályi előírásoknak megfelel. A jegyzőkönyveket áttanulmányozva, azok korrektül, pontosan lettek vezetve, azokban eljárásrendi hibát nem talált. A kamarai választásokat követően az újonnan választott elnökség 2019 decemberében további két ülést tartott.

2020-as évben az Országos Elnökség 2 hetes ciklusokban tartott ülést, ami az Alapszabályban előírt gyakoriságnál magasabb frekvencia. A COVID járvány miatti lezárások miatt a vészhelyzeti jogszabályokban megengedett módon elektronikus üléseket tartottak és erre az Elnökség általános jelleggel használható belső szabályzatot is alkotott. Az Elnökség munkája és szabályos működése a 2020 elején bevezetésre került felhő alapú, zárt rendszeren belül az OFB részére, elnöke útján, naprakészen nyomon követhető, folyamatos diskurzust, kapcsolattartást tesz lehetővé. Az Elnökség által hozott határozatok megvalósulása kiválónak mondható. A döntéseket mindig hosszas előkészítő munka előzte meg. Az új elnökség az általa meghirdetett transzparencia jegyében a honlapon az elnökségi ülések jegyzőkönyveit, határozatait, valamint a MOK Országos Szervezetének szerződéseit elérhetővé tette. A hivatalos szervekkel történt levelezései is folyamatosan felkerül a honlapra.

A Területi szervezetek:

Az elmúlt két év működésről csak az online (e-mailben és a Google Workspace felületén) beszerezhető iratokból tudtunk tájékozódni és próbáltunk a lehető legpontosabb képet kapni. Az OFB tagjai területi szemlére a járvány miatt nem jutottak el.

A megkapott adatokat az alábbi rendszer szerint elemeztük:

1. Mennyire felelt meg a TESZ az általános működési feltételeknek

- Elnökségi ülések
- FB ülések
- Tisztújító választások
- Etikai bizottsági ülések határozatképessége

2. Pénzügyi tervezés, ellenőrzés

- Éves pénzügyi mérleg
  - Következő évi költségvetés tervezet
- Ellenőrzések
- Foglalkoztatási helyzet

- Ingatlan vagyon
- Tagdíjbefizetések, elmaradások kezelése
  - Ingósági leltár

3. TESZ elérhetősége, honlap

Ülésezések:

A 2019-2020-as éveket egyben nézve a fenti vizsgálati szempontok szerint **1. pontban** lévő feltételeknek a TESZ-ek eleget tettek. A rendelkezésekre álló iratokból csupán két megyében fordult elő, hogy a helyi felügyelőbizottság nem tartott negyedévente legalább egy ülést, ezen azonban utólag már lehetetlen változtatni. A OFB csak felhívja minden területi szerv figyelmét, hogy az Alapszabály nem évenként legalább négy, hanem negyedévenként legalább egy ülés megtartását írja elő.

A **2. ponttal** kapcsolatban elmondható, hogy 2019-ben minden TESZ készített pénzügyi tervet és mérleget. Könyvvizsgálatok is megtörténtek. A beszámolókat a közgyűlések elfogadták.

A tagdíj hátralékokkal kapcsolatos eljárásokat a TESZ-ek 2019 és 2020-ban megindították az ÁKR-nek megfelelően. Ezekről a rendelkezésre álló jegyzőkönyvek során megfelelő módon határozatokat is hoztak a területi szervezetek elnökségei. Tény, hogy ahány TESZ, annyiféle határozati dokumentum típus születik. Ezeket hasznos lenne egységesített formába önteni, ami nagyban segítené a központi ellenőrzést is.

MOK ingatlan helyzet:

Az MOK ingatlan helyzetét vizsgálva a megállapítható volt, hogy a 2020-as év elején három területi szervezet nem rendelkezett önálló iroda helységgel, valamint egy TESZ tulajdonában ugyan nincs iroda helység, ellenben képzési központot alakított ki. A 2020-ban a három területi szervezet ingatlanfejlesztési pályázat keretében az eladott budakeszi ingatlan 115 millió forintos vételárából jutatott pénzből irodai helység megvásárlására kapott lehetőséget. A beszámoló készítésének idejéig eddig csak a Vas Megyei Területi Szervezet vásárolt ingatlant, melyet ez év szeptemberében meg is nyitott. A Bács-Kiskun Megyei és a Diplomások Területi Szervezete továbbra is ingatlan nélkül van. Számukra a 2021-es költségvetésben az erre meghatározott összeg elhatárolásra került.

A területi szervezetek birtokában lévő ingatlanok nagysága, típusa szintén nagy változatosságot mutat. Alapterület a 200 négyzetméterestől a 18 négyzetméteres tartományig változó. Az ingatlanok között szerepel üdülőtelek, családi ház, lakás és irodaházi irodahelység is.

A MOK központi követelményt, elvárást nem fogalmaz meg az iroda helyiségek elvárt méretének, funkcionalitásának, elhelyezkedésének, fellelhetőségének tekintetében.

A vizsgálat során felmerült, hogy beszélhetünk-e egyáltalán központosított Magyar Orvosi Kamara-i ingatlanvagyonról. Technikailag ugyan is A Magyar Orvosi Kamara, mint tulajdonos, egyetlen ingatlan tulajdoni lapján sem szerepel. A MOK a Szondi utcai székházat a Szondi 100 Kft-től bérli, igaz ugyan, hogy a kft. 100%-ban a MOK tulajdonában áll. Minden más ingatlan az egyes területi szervezetek, mint önálló jogi személyiséggel bíró szervezetek, birtokában van, melyekről a TESZ-ek szabadon dönthetnek. Eladhatják, újat vehetnek, kölcsönnel vagy egyéb joggal megterheltethetik. Az Országos Hivatal vezetőjének tájékoztatása szerint, már 2016-ban is felmerült és az új OFB is ezt az álláspontot képviseli, hogy a területi szervezetek tulajdonában álló ingatlanokon végzett, az előbb felsorolt ügyletek - legalább is - egyetértési kötelezettséggel bírjanak az országos szervek által.

Jogi csoport 2020-ban felkérést kapott az OFB-től, hogy vizsgálja meg van-e törvényes lehetőség bármiféle, a kontrollt lehetővé tevő bejegyzésre a tulajdoni lapokon, de erre az ingatlan nyilvántartási lapon megjeleníthető jogot nem találtunk. Belső szabályozásra való igényről a TESZ-ek eltérően gondolkodnak.

Foglalkoztatási helyzet:

Az OFB a saját döntése alapján felmérést készített a MOK foglalkoztatottsági helyzetéről is. Első lépésben az Országos Hivataltól kért adatokat arra nézve, hogy a MOK területi szervezeteinél hány ember áll alkalmazásban. A Hivatal válaszából kiderült, hogy a területi szervezeteknél alkalmazásban állókról központi nyilvántartást nem végeznek.

A területi szervezetek teljes állásban, részállásban és szerződéses módon is alkalmaznak dolgozókat. Összesen 110 személy részére kerül bér, megbízási és szerződés szerinti díj kifizetésre a területi szervezeteknél. A beérkezett válaszok alapján 2020 nyaráig 37 fő teljes munkaidős 21 részmunkaidőben foglalkoztatott alkalmazottja volt a területi szervezeteknek. Megbízási szerződéssel 16 olyan foglalkoztatott volt, aki nem ügyvéd, könyvelő vagy egyéb külső szolgáltatást (informatika, takarítás, kertész) nyújtó személy.

A területi szervezetek a havi működési kvóta terhére szabadon dönthetnek arról, hogy hány alkalmazottat foglalkoztatnak. Jellemző alkalmazotti struktúra az egy iroda- vagy ügyvezetőből, egy teljes állásban foglakoztatott adminisztrátorból, valamint további egy rész- vagy főállásban alkalmazott második, leggyakrabban etikai ügyeket vivő adminisztrátorból áll. Ettől lefelé és felfelé is van eltérés, amit helyenként a területi szervezet mérete is magyaráz.

A teljes állásban foglalkoztatottak havi bruttó bére 194 ezer forinttól 600 ezer forintig változó. Havonta 870 ezer és 1 millió 200 ezer forint között mozog egy-egy iroda bérköltésége havonta, ami a TESZ működési kvótájának 2/3-ád viszi el általánosan. 200-400 ezer forint marad havonta iroda fenntartásra, a hivatali működésre és a felmerülő amortizációk fedezésére.

A MOK központilag elvárást itt sem fogalmaz meg az alkalmazottak – kivéve a területi ügyviteli vezető, irodavezető - végzettségével, fizetési sávjával kapcsolatban. A MOK szervezeti felépítéséből adódóan nem rendelkezik a teljes szervezetre nézve egységes humán erőforrás gazdálkodással. A COVID-19 járvány továbbá arra is rámutatott, hogy egy egészségügyi krízishelyzet, amely a klinikumban dolgozó orvosokat a szokásosnál

jóval nagyobb mértékben terheli le, a MOK munkájában is észlelhető hatékonyságcsökkenéshez vezet, mivel a MOK Országos és Területi Szervezeteiben dolgozó tisztségviselők nagyrésze gyakorló orvos. Nem beszélve arról, hogy legtöbben a MOK-hoz kötődő munkájukat ellentételezés nélkül, szabadidejük terhére végzik. Végig gondolandó, hogy a jövő egészségügyi krízisei fényében milyen formában érdemes átalakítani a MOK humán erőforrás struktúráját, mind a pénzügyi ösztönzők és végzettség tekintetében is.

A MOK Alapszabályának 31./ b. pontja kimondja, hogy a területi szervezetek ügyviteli szervezete *legalább a TESZT által meghatározott létszámban és összetételben* kell, hogy kialakításra kerüljenek. Az OFB előtt nem ismert, hogy ennek meghatározása megtörtént-e. Az Alapszabály e pontjának alkalmazása a MOK tervezett szervezeti megújulása esetén segíthet egységesebb és tervezhetőbb kiadással járó struktúra kialakításában.

A TESZ-ek elérhetősége, honlapok:

A területi szervezetek irodáinak elérhetőségei a MOK honlapján megtalálhatóak, ám 8 TESZ nem rendelkezik saját honlappal, bár van, akinek facebook profilja van, ám ez nem elégíti ki a honlap hiányát. A honlap ugyanis bárhonnan, bárki számára elérhetőnek kell lennie. A Facebook azonban csak a Facebook profillal rendelkezők számára nyújtja ezt. Ezzel az Alapszabály „A területi szervezetek feladatairól" szóló 25./ w bekezdésében – „a tagságnak folyamatosan **tájékoztatót ad honlapja útján**. Az elnökség tagjainak telefon és e-mail elérhetőségét a tagság részére honlapján elérhetővé teszi" – és a TESZ elnökségének feladatairól szóló 28./ cg bekezdésében foglaltaknak – „cg) meghívására a TESZ országos és területi küldöttei részt vesznek a TESZ elnökség ülésein. A küldöttek telefon és email elérhetőségét a tagság részére **a TESZ honlapján** elérhetővé teszi." – eleget tenni nem tudnak. Három megye az Infotv. által előírt közzétételi kötelezettségének sem tesz eleget, pedig erre saját döntése alapján a MOK honlapján is lehetősége lenne.

Közérdekű adatok honlapon való közzétételének áttekintésekor a 23 megye közül 5 esetében találtuk azt a 2011. évi CXII. (Info. tv.), a 18/2005 IHM rendeletnek és a MOK saját 2018-ban elfogadott Közzétételi Szabályzatának megfelelőnek.

Összegzés:

A MOK 2019, 2020-as évre elfogadott költségvetési tervel rendelkezett. Megvalósult bevételei a kiadásokat mindkét évben fedezték. Az év végén a tagdíj számla egyenlege az előző évihez képest növekedést mutatott. Az általunk már 2020 óta naprakészen követhető Országos Elnökségi munka az elnökségi tagok között jól megosztottan és hatékonyan zajlik.

A területi szervezetek munkájára csak a megkapott dokumentumok alapján tudtunk véleményt mondani. Láthatóan vannak pótolható hiányosságok, amelyek rövid úton orvosolhatóak. Itt is elmondható, hogy az alapvető működésben – költségvetés elfogadás, annak tartása, küldöttgyűlések megtartása, ülésezési rend – majdnem minden szervezetnél rendben van. A tartalmi munkában van hova fejlődni, ahhoz, hogy a kamara működését, jelenlétét és erejét megyei szinten is érezze a tagság.

Dr. Balatincz Péter
Országos Felügyelőbizottság
Elnök

E-mail: balatincz.peter@mok.hu
Telefon: +36703729275

2022. 02. 19.